
Sprawozdanie z działalności Towarzystwa : Sprawozdanie z Działalności Wydziałów : Wydział IV nauk biologicznych

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 54, 160-161

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ustalono plan i tematykę spotkań w najbliższym półroczu. Warto tu może odnotować wzrost w bieżącym roku zainteresowania zebraniem naukowymi Wydziału.

b) Sprawozdanie z czynności organizacyjnych

Na Ogólnym Zebraniu członków Wydziału dnia 1 października br. przedyskutowano i przyjęto kandydatury nowych członków Towarzystwa. Byli to (w grupie członków zwyczajnych) geofizyk prof. Jerzy Jankowski oraz matematyk prof. Stefan Rolewicz. Wydział zaproponował również powołanie na członków zwyczajnych dotychczasowych członków korespondentów, prof. W.J. Steca (biochemia) i prof. dr M. Witanowskiego.

Nowi członkowie korespondenci to również chemicy, profesorowie J. Lipkowski i M. Kalinowski.

Wszyscy kandydaci Wydziału wybrani zostali na Ogólnym Zebraniu członków Towarzystwa 25 listopada 1991 r.

Po wyborach z 25 listopada Wydział liczy 43 członków zwyczajnych oraz 18 członków korespondentów (średnia wieku członków zwyczajnych to 60, członków korespondentów 52 lata).

Wydział IV nauk biologicznych

Przewodniczący: Henryk Sandner (czł. zw.)

Sekretarz: Ludmiła Bassalik-Chabielska (czł. zw.)

Wydziałowy Zespół Redaktorów: Ludmiła Bassalik-Chabielska (czł. zw.), Henryk Sandner (czł. zw.)

a) Sprawozdanie z działalności naukowej

W okresie sprawozdawczym odbyło się na Wydziale jedno Zebranie Ogólne Członków Wydziału oraz pięć posiedzeń naukowych. Szóste posiedzenie naukowe zapowiedziane na październik nie odbyło się z powodu małej liczby przybyłych członków Wydziału. Posiedzenie przewidziane na grudzień z dwoma referatami naukowymi nie odbędzie się z powodu nie rozesłania zaproszeń przez Sekretariat Zarządu TNW.

W okresie sprawozdawczym w dniu 25 listopada 1991 roku członek zwyczajny IV Wydziału TNW, prof. dr Andrzej Paszewski wygłosił na Ogólnym Zebraniu Towarzystwa odczyt: „Człowiek wobec rewolucji biomedycznej”.

Na zebraniach Wydziału przedstawiono następujące odczyty:

dnia 12 lutego 1991 r. – prof. dr Teresa Pojmańska:

„Wpływ zanieczyszczeń termicznych na faunę pasożytniczą ryb”.

dnia 12 marca 1991 r. – prof. dr Bronisław Cymborowski:

„Mechanizmy funkcjonowania zegarów biologicznych”

dnia 16 kwietnia 1991 r. – prof. dr Piotr Węgleński:

„Inżynieria genetyczna wyższych organizmów” (brak tekstu).

dnia 28 maja 1991 r. – prof. Zdzisław Kajak:

„Kierunek badań limnologicznych”

Z przyczyn niezależnych od Kierownictwa IV Wydziału zostały odłożone odczyty:

– prof. dr Tomasza Majewskiego: „Wkład ks. Stanisława Bonifacego Jun-
dzilla do rozwoju nauk przyrodniczych”, oraz

– prof. dr Stanisława Rakusa-Suszczewskiego: „Naukowe, polityczne i eko-
nomiczne aspekty polskiej aktywności w Antarktyce”.

STRESZCZENIA

Teresa Pojmańska

WPŁYW ZANIECZYSZCZEŃ TERMICZNYCH NA FAUNĘ PASOŻYTNICZĄ RYB

Problem oddziaływania zanieczyszczeń termicznych w środowisku wodnym pojawił się wraz z włączeniem naturalnych lub sztucznych zbiorników wodnych w system chłodzenia dużych elektrowni i elektrociepłowni. Zrzuty gorącej wody, zmieniające znacznie parametry hydrotermiczne jezior, nie mogły być obojętne dla zasiedlającej je flory i fauny. Badania prowadzone głównie przez hydrobiologów i ichtologów wykazały, że w podgrzewanych zbiornikach następują zmiany w strukturze fauny; giną jedne gatunki, pojawiają się inne, uprzednio nie notowane w danym biotopie, zmienia się struktura dominacji w zespole, ponadto zostają zakłócone procesy rozwoju i rozrodu wielu gatunków. Nieliczne dotąd badania fauny pasożytniczej zwierząt związanych ze zmienionym środowiskiem wodnym pozwoliły stwierdzić występowanie podobnych zjawisk również w odniesieniu do zespołów pasożytniczych.

W Polsce wpływ zanieczyszczeń termicznych badany był głównie w zespole jezior konińskich (Biesiadka i Kasprzak, 1976, Hilbricht-Ilkowska i wsp. 1976, Leszczyński 1976 a, b, c, Berger i Dzieczkowski 1977, Kasprzak 1977 a, b, Wilkońska 1977, Wilkońska i Żuromska 1977 a, b i inni). Tam również przeprowadzane były badania nad fauną pasożytniczą ryb.

Zespół jezior konińskich obejmuje pięć naturalnych zbiorników pochodzenia polodowcowego, połączonych systemem kanałów. Jeziora te były sukcesywnie włączane w system chłodzenia dwóch elektrowni. Kiedy w 1970 r. rozpoczęły się badania parazytologiczne, wszystkie jeziora podlegały zanieczyszczeniu termicznemu, ale w niejednakowym stopniu. Na podstawie średnich rocznych temperatur można było wyróżnić trzy biotypy: najchłodniejsze jeziora